

نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۷)
گزارش راهبردی ۹۷/۲۷

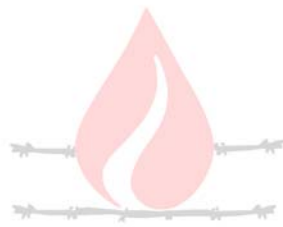

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

تیر ۱۳۹۷
۹۷۰۴۰۲۷

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه، در تیرماه ۱۳۹۷، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست‌آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی، مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- نگاهی به اقدامات اخیر عربستان سعودی در سرکوب گسترده مردم این کشور:
الف) تداوم یافتن روند دستگیری گروهی اқشار مختلفی از جامعه، به ویژه فعالان حقوق بشر، حامیان اصلاحات و منتقدان حکومت، باهدف به سکوت واداشتن جامعه عربستان و حذف کردن تمامی صداهای مخالف و منتقد؛
ب) افزایش قابل توجه میزان سرکوب مردم در ماه‌های اخیر، به رغم تلاش حکومت برای برپایی تبلیغات گسترده جهت به تصویر کشیدن ولیعهد عربستان، به عنوان فردی اصلاح طلب و در تلاش برای ارتقای حقوق و آزادی‌های فردی و اجتماعی؛

۱. سازمان عفو بین‌الملل (Amnesty International)؛ مرکز حقوق بشر امارات متحده عربی (Emirates Centre for Human Rights (ECHR)؛ مرکز حقوق بشر خلیج فارس) (Gulf Centre for Human Rights (GCHR)؛ سایت بحرین می‌رور (Bahrain Mirror)؛ مجمع حقوق بشر بحرین (Bahrain Forum for Human Rights (BFHR)؛ سایت خبری العربیه (The New Arab)؛ مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین (Americans for Democracy & Human Rights in Bahrain (ADHRB)؛ خبرگزاری یو.پی.آی (United Press International)؛ شبکه خبری الجزیره (Aljazeera)؛ سایت خبری سازمان ملل (UN News)؛ مرکز حمایت از حقوق بشر القسط (AIQST)؛ خبرگزاری اسوشیتد پرس (Associated Press)؛ روزنامه نیویورک تایمز (New York Times)؛ مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین (Bahrain Institute for Rights and Democracy (BIRD)) و مرکز مدیریت توسعه اجتماعی (Social Development Direct (SDDirect)).

ج) تلاش مقامات عربستان جهت دفاع از خود در برابر فشارهای بین‌المللی در راستای موجه جلوه دادن سرکوبگری‌های گسترده و دهشت‌آور خود و بی‌اعتبار کردن زندانیان؛

د) تهیه مستندهایی توسط حکومت با کنار هم نهادن و تدوین مجموعه‌ای از مقالات، توئیت‌ها و اظهارات زندانیان به همراه گزیده‌ای از پاسخ‌های آن‌ها در زمان بازجویی (اعترافات تحت شکنجه و فشار)، باهدف ترساندن مردم از این فعالان دربند، به سکوت واداشتن جامعه سعودی و فریب دادن جهان خارج، از طریق ارتباط دادن این فعالان به سازمان‌های ادعایی سری و نهادهای مخفیانه، تشکیل یافته به‌منظور (به ادعای مقامات عربستان) براندازی نظام حکومت، برقراری ارتباط با اخوان‌المسلمین و تلاش برای غصب کردن قدرت مطلقه در کشور و یا طرح‌ریزی برای جدا کردن استان حجاز و اعلام استقلال آن؛

ه) احتمال محاکمه شدن این افراد در دادگاه جرائم ویژه (دادگاه مبارزه با جرائم تروریستی) و محکوم شدن آن‌ها به حبس‌های طولانی‌مدت و؛

و) انتشار بیانیه از سوی مرکز حمایت از حقوق بشر القسط، در روز سه‌شنبه ۱۹ تیرماه ۱۳۹۷ مبنی بر؛

- برخوردار نبودن بازداشت‌های خودسرانه حکومت از مینا و اساس قانونی؛

- دستگیر شدن این فعالان تنها به دلیل بهره‌مندی آن‌ها از حقوق اساسی و انسانی خود؛

برخوردار نبودن جلسات محاکمه این زندانیان، از معیارهای بین‌المللی لازم برای برگزاری محاکمه‌های منصفانه و،

- لزوم گمراه نشدن مردم عربستان، با توجه به تلاش‌ها و اقدامات مقامات کشور برای موجه جلوه دادن این سرکوب‌ها و سیاه‌نمایی کردن در مورد آبرو و اعتبار زندانیان سیاسی؛

۲- دستگیر شدن سفر الحوالی،^۲ روحانی برجسته اهل عربستان و سه فرزند وی (عبدالرحمن، عبدا... و ابراهیم) در روزهای چهارشنبه ۲۰ و پنج‌شنبه ۲۱ تیرماه ۱۳۹۷، توسط مقامات سعودی، تنها چند روز پس از انتشار کتابی به نوشته وی، با عنوان «مسلمانان و تمدن غربی»^۳، مبتنی بر به

^۲ گزارش مرکز حمایت از حقوق بشر القسط. قابل بازیابی در لینک:

<https://alqst.org/eng/saudi-government-to-show-videos-it-claims-are-proof-of-three-groups-seeking-to-overthrow-regime/>

^۳ Safar al-Hawali

^۴ Muslims and Western Civilization

چالش کشیدن سیاست خارجی پادشاهی سعودی و انتقاد از برقراری روابط نزدیک این پادشاهی با آمریکا، امارات متحده عربی و عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهور مصر: این روحانی در دهه ۱۹۹۰ رهبری جنبش سهوه (معتقد به تفکرات سید قطب و اخوان المسلمین) را بر عهده داشته که مخالف حضور نیروهای نظامی ایالات متحده در سرزمین‌های مسلمانان است. گفتنی است که عربستان، جنبش اخوان المسلمین را گروهی تروریستی به شمار می‌آورد؟

۳- انتشار گزارش از سوی مرکز حقوق بشر خلیج (فارس)؛^۲ در روز دوشنبه ۱۸ تیرماه ۱۳۹۷، مبنی بر دستگیری خالد العمیر،^۳ مدافع حقوق بشر، توسط مأموران مدیریت کل تحقیقات عربستان^۴ به دلیل شکایت او از یکی از مأموران این نهاد، با توجه به (به گفته وی) مورد شکنجه واقع شدن از سوی این مأمور در دوران حبس؛^۵ از جمله زدن دستبند و پابند به او، قرار دادن این فرد در سلول انفرادی برای ۹ روز متوالی، ناگزیر کردن وی به خوابیدن روی زمین و ایستادن برای ساعت‌های طولانی در برخی از روزها در این دوران؛

الف) تأکید این مرکز بر امکان‌ناپذیر بودن دسترسی به این زندانی از زمان حبس مجدد او؛

ب) ابراز نگرانی شدید مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) در خصوص تداوم یافتن موارد نقض فاحش حقوق بشر علیه مدافعان این عرصه و زندانیان سیاسی در عربستان سعودی، از جمله خالد العمیر و؛

ج) درخواست مرکز مزبور از مقامات عربستان جهت؛

- آزاد کردن بی‌قید و شرط این مدافع حقوق بشر از حبس مجدد؛

- انجام تحقیقات سریع، مستقل، بی‌طرفانه و جامع در زمینه شکنجه این فرد؛

° گزارش سایت خبری العربیه. قابل‌بازیابی در لینک:

<https://www.alaraby.co.uk/english/news/2018/7/12/saudi-authorities-arrest-top-cleric-in-crackdown-on-dissent>

^۱ Gulf Centre for Human Rights (GCHR)

^۲ Khalid Al-Omair

^۳ General Directorate of Investigation in Saudi Arabia

^۴ گفتنی است که خالد العمیر در سال ۲۰۰۸ پس از اعتراض به حصر و مورد تجاوز قرار دادن غزه توسط رژیم اسرائیل، از سوی دادگاه

جرایم ویژه ریاض به ۸ سال زندان محکوم شده بود.

- منتشر و علنی کردن نتایج تحقیقات و به پای میز محاکمه کشاندن افراد مسئول براساس موازین بین‌المللی؛
- ممنوع کردن اعمال شکنجه در تمامی زندان‌های این کشور و ناگزیر ساختن مقامات آن به پایبندی به تعهدات حقوق بشری بین‌المللی خود؛
- تضمین فراهم آوردن شرایط لازم برای مدافعان حقوق بشر در این کشور، جهت انجام فعالیت‌های قانونی بشردوستانه بدون هراس از دستگیری و بازداشت و؛
- رفع تمامی محدودیت‌ها، از جمله آزار و اذیت‌های قضایی؛^۱

- ۴- صدور بیانیه از سوی مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین،^{۱۱} در روز سه‌شنبه ۱۲ تیرماه ۱۳۹۷، در جلسه سی‌وهشتم شورای حقوق بشر سازمان ملل، مبنی بر:
- الف) تداوم رفتار تبعیض‌آمیز مقامات عربستان سعودی با جامعه شیعیان این کشور، به‌ویژه متهم کردن آن‌ها به جرائم تروریستی ساختگی، جهت محکوم کردن آن‌ها به مرگ؛
- ب) اشاره به، اعدام شیخ نمر النمر، روحانی شیعه، فعال در زمینه عدالت اجتماعی و حامی آزادی سیاسی، حقوق بشر و پایان یافتن سرکوبگری و ظلم مقامات سعودی، همچنین خشونت تبعیض‌آمیز آن‌ها علیه شیعیان و ۴۶ تن دیگر به اتهام جرائم تروریستی، در ۲ ژانویه ۲۰۱۶؛
- ج) قرار داشتن دست‌کم ۴۵ زندانی شیعه‌مذهب دیگر، در انتظار اجرای حکم اعدام، به دلیل ادعایی ارتکاب به جرائم تروریستی با انگیزه مذهبی، از جمله، عبدا... الظاهر،^{۱۲} علی النمر،^{۱۳} داوود المرهون،^{۱۴} عباس الحسن و... و،
- د) لزوم مقابله همه کشورها با تمامی اشکال تبعیض و عدم تحمل، بر اساس بیانیه و برنامه اقدامات دوربان^{۱۵} (کنفرانس جهانی سازمان ملل علیه نژادپرستی در دوربان آفریقای جنوبی، در سال ۲۰۰۱)

^۱ گزارش مرکز حقوق بشر خلیج (فارس). قابل بازیابی در لینک:

<https://www.gc4hr.org/news/view/1904>

^{۱۱}Americans for Democracy & Human Rights in Bahrain (ADHRB)

^{۱۲}Abdullah al-Zaher

^{۱۳}Ali al-Nimr

^{۱۴}Dawood al-Marhoon

^{۱۵}Abbas al-Hassan

^{۱۶}Durban Declaration and Programme of Action

و درخواست از حکومت عربستان سعودی برای پایبند ماندن به اصول این بیانیه با حمایت از اقلیت‌های مذهبی و نژادی و تلاش برای خاتمه دادن به اعمال تبعیض علیه این گروه‌ها.^{۱۷}

۵- صدور بیانیه از سوی مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین؛^{۱۸} در روز جمعه ۱۵ تیرماه ۱۳۹۷،

الف) به مناسبت فرا رسیدن چهارمین سال از زندانی شدن ولید ابوالخیر؛^{۱۹} فعال و وکیل حقوق بشر، محکوم به تحمل ۱۵ سال حبس، ۱۵ سال ممنوعیت از سفر و پرداخت جریمه ۲۰۰ هزار ریالی (معادل حدود ۵۳ هزار دلار) و قرار گرفتن در معرض شکنجه و سوء رفتار توسط دادگاه کیفری ویژه عربستان (مسئول رسیدگی به جرائم تروریستی) به اتهام ادعایی ارتکاب به جرائم تروریستی، از جمله «توهین به قوه قضاییه، ارتباط با نهادهای خارجی، حمایت از نظام سلطنت مشروطه، مشارکت در رسانه‌ها باهدف آسیب رساندن به اعتبار کشور و تشویش اذهان عمومی»؛

ب) اشاره به دلیل صدور حکم بواسطه استفاده از حق خود در زمینه آزادی بیان و اجتماعات، فعالیت‌های حقوق بشری و بنیان نهادن یک سازمان حقوق بشری مستقل و؛

ج) اشاره به این که وی یکی از نخستین فعالان محکوم شده بر اساس قوانین ضد تروریسم تازه به تصویب رسیده در عربستان در سال ۲۰۱۴ است. از دیگر افراد و نهادهای هدف قرار داده شده به بهانه تصویب این قانون، می‌توان به مدافعان سرشناس حقوق بشر، اعضای انجمن حقوق مدنی و سیاسی عربستان سعودی، اتحادیه حقوق بشر و مرکز حقوق بشر عدالت، همچنین معترضان شیعه‌مذهب و فعالانی چون، شیخ نمر النمر، علی النمر، داوود المرهون، عبدا... الظاهر و... اشاره کرد؛^{۲۰}

^{۱۷} بیانیه مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.adhrb.org/2018/07/adhrb-at-hrc38-calls-attention-to-saudi-arabias-ongoing-discrimination-against-shia/>

^{۱۸} Americans for Democracy & Human Rights in Bahrain (ADHRB)

^{۱۹} Waleed Abu al-Khair

^{۲۰} سوابق این تحول: محورهای مهم گزارش دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل:

Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism on his mission to Saudi Arabia ۶ June 2018

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Terrorism/SR/ A.HRC.40.%20XX.Add. 2SaudiArabiaMission.pdf>

*بحرین

۱- انتشار گزارش از سوی مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین،^{۲۲} در روز جمعه ۲۲ تیرماه ۱۳۹۷ مبنی بر:

الف) افزایش میزان خودکشی در این کشور، به ویژه در میان کارگران مهاجر، با توجه به شرایط بسیار ناگوار و غیرقابل تحمل فضای کار، از جمله سوءاستفاده‌های فیزیکی (طولانی شدن ساعات کاری)، کار اجباری، بردگی برای بازپرداخت بدهی‌ها یا وام‌های سنگین، شرایط نامناسب زندگی در اردوگاه‌های کار، انزوا و تنهایی، دستمزدهای پایین و عدم برخورداری از حمایت‌های عاطفی؛

الف) سوءاستفاده آشکار از راهبردهای ضد تروریستی باهدف سرکوب مخالفان سیاسی و جریان‌های اپوزیسیون و خاموش کردن درخواست‌های صلح‌آمیز منتقدان برای ایجاد اصلاحات؛

ب) آزار و اذیت نظام‌مند شهروندان به دلیل بهره‌گیری مسالمت‌آمیز آن‌ها از حق آزادی بیان؛

ج) برگزاری دادگاه‌های غیرمنصفانه و محرمانه در دادگاه ویژه کیفری (دادگاه رسیدگی به جرائم تروریستی و در حال حاضر محاکمه فعالان سیاسی و حقوق بشر)؛

د) استفاده مأموران قانون از شکنجه و سوء رفتار و اعترافات اجباری و تحت فشار، علیه افراد متهم به جرائم تروریستی، به‌مثابه تنها سند قاطع در روند محکومیت آن‌ها، همچنین امتناع دادگاه ویژه کیفری از تحقیق و تفحص در خصوص اتهامات مطرح‌شده مبنی بر اعمال شکنجه؛

ه) ابراز نگرانی جدی در زمینه فقدان مراحل و روندهای حقوقی در پرونده‌های تروریستی در کل و به‌ویژه در موارد صدور حکم اعدام و استفاده مقامات از قانون مبارزه با تروریسم جهت صدور حکم اعدام برای پرونده‌های عدم ارتکاب به قتل؛

و) توصیف مقامات سعودی به‌مثابه «شیفتگان آئین اعدام» و روش‌های آن‌ها برای اجرای این احکام، از جمله اعدام در ملأ عام به‌منزله روش‌های «منسوخ، وحشیانه، غیرانسانی» و در راستای تحقیر و خوار و خفیف کردن تمامی مردم این کشور؛

ز) متوسل شدن حکومت به ابزاری چون انکار محض، ضمانت‌های توخالی و تفاسیر و تعابیر دلخواه از شریعت برای موجه جلوه دادن اقدامات خود؛

ح) ضرورت بررسی بی‌درنگ تعریف گسترده، فراگیر و مبهم تروریسم در قوانین ضد تروریستی عربستان، به‌منظور امکان‌ناپذیر ساختن استفاده از آن علیه مخالفان سیاسی و منتقدان حکومت و خانواده سلطنتی؛

ط) لزوم ایجاد اضطراری یک سازوکار مستقل حقوقی جهت بررسی تمامی، به‌اصطلاح، جرائم گفتاری و نوشتاری و شناسایی تمامی زندانیان دربند به دلیل استفاده آن‌ها از حق آزادی بیان، آزادی اندیشه، آزادی دین و مذهب، آزادی عقیده و آزادی برگزاری تجمعات مسالمت‌آمیز و همچنین، برخورد از قدرت و اختیار تخفیف جرائم و یا عفو آن‌ها؛

ی) درخواست از مقامات برای دادن ضمانت جهت حضور بدون قیدوشرط وکلا پس از بازداشت تمامی مظنونان، به‌مثابه ابزاری علیه سوءاستفاده از قانون، با توجه به ممنوعیت برقراری هرگونه ارتباط میان وکلا و مجرمان در تمامی دوران بازجویی.

^{۲۱}. بیانیه مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.adhrb.org/2018/07/4-years-later-waleed-abu-al-khair-remains-imprisoned-in-saudi-arabia-for-his-human-rights-work/>

^{۲۲}. Americans for Democracy & Human Rights in Bahrain (ADHRB)

ب) تأکید بر عدم ارتباط مستقیم دولت با افزایش میزان خودکشی‌ها در میان این کارگران و در عین حال، تأثیر منفی عدم تمایل به همکاری از سوی نهادهای دولتی و شرکت‌های کارفرما در این زمینه، به‌رغم برگزاری تظاهرات اعتراضی متعدد در راستای کمک به کارگران مهاجر در این کشور؛

ج) تأکید بر عوامل مالی، به‌عنوان مهم‌ترین مؤلفه تأثیرگذار بر ایجاد اضطراب و نگرانی در میان این دسته از کارگران؛

د) خاطر نشان کردن نزول جایگاه بحرین در رده‌بندی انجام شده توسط وزارت خارجه آمریکا در «گزارش قاچاق انسان در سال ۲۰۱۸»، با توجه به رعایت پایین‌ترین میزان معیارهای لازم برای مبارزه با قاچاق انسان از سوی حکومت، نادیده گرفتن افزایش سوءاستفاده‌های حقوق بشری و ارتقای آمار خودکشی‌ها و،

ه) تأکید بر لزوم تلاش مقامات بحرین در راستای رفع موارد نقض حقوق مهاجران و پاسخگو نمودن مسئولان دخیل در ایجاد این شرایط و اقدام برای بهبود بخشیدن مؤلفه‌ها و شرایط زندگی کارگران مهاجر و رفع معضلاتی چون، مشکلات شدید مالی، افسردگی و شرایط نامناسب زندگی^{۳۳}؛

۲- صدور بیانیه از سوی مجمع حقوق بشر بحرین،^{۳۴} در روز پنج‌شنبه ۲۱ تیرماه ۱۳۹۷ مبنی بر:

الف) لزوم عدم تلقی اتمام محاصره امنیتی منطقه دراز^{۳۵} (به مدت حدود ۷۵۰ روز توسط مقامات امنیتی و بدون ارائه هرگونه توجیه قانونی) و حصر خانگی آیت‌ا... شیخ عیسی قاسم (به مدت ۴۱۳ روز، از ماه مه ۲۰۱۷) به‌منزله نادیده گرفتن حق ساکنان این منطقه در زمینه ضرورت پاسخگویی مقامات مسئول در خصوص موارد نقض حقوق بشر؛

ب) اشاره به، نقض حق آزادی حرکت، ایجاد مزاحمت برای عبور و مرور آمبولانس‌ها، ایجاد اختلال در شبکه‌های مخابراتی و ارتباطی، ضربه زدن به کسب و کارهای خصوصی، استفاده از زور برای برهم زدن تجمعات صلح‌آمیز و انجامیدن این امر به کشته شدن چند تن از ساکنان منطقه و

^{۳۳}. گزارش مرکز آمریکا برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.adhrb.org/2018/07/rise-in-suicides-among-migrant-laborers-in-bahrain-gives-testament-to-abysmal-conditions-and-treatment-workers-endure/>

^{۳۴}Bahrain Forum for Human Rights (BFHR)

^{۳۵}Duraz

زخمی و دستگیر شدن صدها تن دیگر و عدم تشکیل کمیته‌ای مستقل برای انجام تحقیق و تفحص در این زمینه و؛

ج) همچنین، تداوم یافتن سیاست معافیت مسئولان این امر از مجازات و منجر شدن آن به نقض حقوق شهروندان، از جمله مورد تعقیب کیفری قرار دادن شهروندان، انجام رفتارهای تحقیرآمیز در قبال آن‌ها هنگام ورود به این منطقه، اعمال شکنجه و سوء رفتار و دستگیری‌های خودسرانه به اتهام مشارکت در اجتماعات غیرقانونی، منتشر کردن مطالب حاوی نفرت پراکنی علیه شهروندان این منطقه، به دلیل عقاید سیاسی‌شان و قطع دسترسی ساکنان آن به اینترنت؛^{۲۶}

۳- اظهارات خانواده خانم امیره القشعمی،^{۲۷} زندانی محکوم به تحمل ۵ سال حبس به دلیل سوابق و فعالیت‌های سیاسی، در روز دوشنبه ۱۸ تیرماه ۱۳۹۷، مبنی بر قرار داشتن وی در معرض آزار و اذیت‌های شدید، از جمله مراحل تفتیش و بازرسی‌های دقیق و مصادره کردن لباس‌های شخصی و خاطرات و دست‌نوشته‌های وی، توسط مأموران زندان بدون هرگونه توضیح در این خصوص، همچنین تأکید بر مورد آزار قرار گرفتن سایر زندانیان زن سیاسی و قرار داشتن آن‌ها در معرض آزار و اذیت، مجازات‌های گروهی و تفتیش و بازرسی‌های منجر به محروم شدن آن‌ها از متعلقات

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

شخصی؛^{۲۸}

۴- مواجه شدن هاجر منصور،^{۲۹} زندانی سیاسی بحرینی با تهدیدها و اقدامات تلافی‌جویانه مکرر، از سوی سرگرد مریم البردلی،^{۳۰} رئیس زندان شهر عیسی، از جمله اعمال ارعاب و تهدید، محروم کردن او از ملاقات‌های هفتگی با اعضای خانواده و دادن اطلاعات کذب و ساختگی در مورد زندانی به خانواده‌اش، به دلیل تعامل سید احمد الوادعی،^{۳۱} داماد این زندانی و از مسئولان مؤسسه

^{۲۶}. بیانیه مجمع حقوق بشر بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<https://bfhr.org/english/article.php?id=916&cid=148>
^{۲۷}Amira Al-Qashaami

^{۲۸}. گزارش سایت بحرین می‌رور. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.bahrainmirror.com/en/news/48291.html>
^{۲۹}Hajer Mansoor
^{۳۰}Major Maryam Albardoli
^{۳۱}Sayed Ahmed Alwadaei

دموکراسی و حقوق بشر بحرین^{۳۲} با سازمان ملل و پارلمان انگلیس، از جمله سخنرانی در جلسه سی‌وهشتم شورای حقوق بشر در مورد زنان زندانی در شهر عیسی و مورد شکنجه واقع شدن آنها، از جمله هاجر منصور.^{۳۳}

*امارات متحده عربی

۱- انتشار گزارش از سوی روزنامه نیویورک تایمز، در روز شنبه ۲۳ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷، مبنی بر فرار شیخ راشد بن حمد الشرقی، فرزند دوم امیر فجیره، یکی از هفت شیخ‌نشین امارات متحده عربی، از امارات به قطر و درخواست پناهندگی از این کشور، به دلیل هراس از دست دادن جان خود بر سر مناقشات میان حاکمان ابوظبی (ثروتمندترین شیخ‌نشین امارات)، انتقاد از حکام این کشور و متهم کردن آنها به رشوه‌خواری و پول‌شویی، همچنین مناقشه میان مقامات اماراتی بر سر میزان تعهد نیروهای نظامی این کشور به تداوم جنگ در یمن، با توجه به بالاتر بودن آمار کشته‌شدگان اماراتی، به‌ویژه فجیره، از آمار رسمی اعلام‌شده از سوی دولت: به گفته نیویورک تایمز در تاریخ ۴۷ ساله امارات متحده عربی، این نخستین باری است که یکی از اعضای ۷ خانواده سلطنتی این کشور به‌طور علنی از آن انتقاد کرده است.^{۳۴}

سازمان ملل از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

۳۲. Bahrain for Rights and Democracy (BIRD) مؤسسه

۳۳. تحول مرتبط باخبر مذکور در گزارش‌های پیشین: سوءاستفاده حکومت بحرین از کمک‌های مالی اعطاشده (۵ میلیون پوند) از سوی وزارت خارجه انگلیس (توسط صندوق ذخیره مناقشه، امنیت و ثبات در انگلستان، تشکیل یافته تحت نظارت سازمان‌های مهم دولتی از جمله، سازمان توسعه بین‌المللی و وزارت خارجه و باهدف اجرای دستورات شورای امنیت ملی، در زمینه حمایت از امنیت جهانی و صلح‌سازی در مناطق تحت مناقشه) تحت عنوان برنامه امنیت و عدالت، برای آموزش افراد در زمینه شکنجه و اعدام و متهم نمودن این وزارتخانه از سوی گروه حقوق بشری خیریه رپریو (مستقر در لندن و متشکل از گروهی از وکلا و مدافعان حقوق بشر بنیان‌نهاد شده، باهدف حمایت رایگان از آسیب‌پذیرترین اقشار جهان) در همدست بودن آن با حکومت بحرین در زمینه عدم شفاف‌سازی در مورد نحوه مورد استفاده قرار دادن این کمک‌ها و درخواست این گروه از دولت انگلیس مبنی بر ملزم نمودن حکومت بحرین به اتخاذ گام‌هایی در زمینه مبارزه با شکنجه و شفافیت‌سازی در این زمینه، در صورت نیاز به دریافت کمک بیشتر از سوی این کشور: افزایش قابل‌توجه تعداد زندانیان به ۳ برابر، تداوم اعمال شکنجه بر زندانیان و از سرگیری مجازات اعدام برای نخستین بار از سال ۲۰۱۰ تاکنون؛

۳۴. گزارش مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین. قابل‌بازرسی در لینک:

<http://birdbh.org/2018/07/reprisals-against-bahraini-female-prisoner-escalate-as-her-son-in-law-sayed-alwadaei-engages-with-the-un-and-the-uk-parliament/>

۳۵. گزارش روزنامه نیویورک تایمز. قابل‌بازرسی در لینک:

<https://www.nytimes.com/2018/07/14/world/middleeast/emirati-prince-qatar-defects.html>

۲- انتشار بیانیه از سوی مرکز حقوق بشر امارات^{۳۶} در روز یکشنبه ۱۷ تیرماه ۱۳۹۷، هم‌زمان با پنجمین سالروز محاکمه دسته‌جمعی ده‌ها تن از منتقدان حکومت و فعالان اصلاح‌طلب در این کشور^{۳۷} شامل مدافعان برجسته حقوق بشر، قضات، اساتید دانشگاه و رهبران دانشجویی، موسوم به «یو.ای. ای. ۹۴»^{۳۸}، امینی بر:

الف) اعلام همبستگی با تمامی افراد زندانی شده، تنها به دلیل بهره‌مندی این افراد از حقوق خود در زمینه آزادی بیان و اجتماعات، به دنبال برگزاری دادگاهی کاملاً غیرمنصفانه و غیرعادلانه برای آن‌ها و دیگر افراد دربند، به دلیل منتشر ساختن دغدغه‌های خود در این زمینه؛

ب) خاطرنشان کردن دعاوی بازداشت‌شدگان در خصوص گرفتن اعترافات ساختگی از این افراد، تحت شکنجه و دیگر سوء رفتارها، زندانی کردن آن‌ها در مکان‌های مخفیانه، بدون دسترسی به وکیل و یا هرگونه ارتباط با جهان خارج، محروم کردن مدافعان از دسترسی به دادگاه‌های عالی کشور و سرانجام محکوم کردن ۶۹ تن از این ۹۴ نفر به تحمل ۷ تا ۱۵ سال زندان؛

ج) تأکید بر فرآیند این محاکمه به‌عنوان تصویر جامع و کاملی از سرکوب گسترده منتقدان و مخالفان حکومت و حامیان لزوم مشارکت جامعه در نظام حاکمیتی این کشور و دیگر اصلاحات و؛

د) درخواست از مقامات امارات متحده عربی برای؛

- آزاد کردن بی‌درنگ و بدون قید و شرط تمامی زندانیان در بند که تنها به دلیل بهره‌مندی صلح‌آمیز آن‌ها از حقوق خود در زمینه آزادی بیان و اجتماعات محبوس شده‌اند؛

- متوقف ساختن اقدامات نظام‌مند و احترام‌گذاردن به حقوق و آزادی‌های بنیادین ضمانت شده از سوی قوانین ملی و بین‌المللی و؛

- به اجرا درآوردن توصیه‌های نهادهای سازمان ملل و صدور مجوز برای گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور شکنجه، گروه کاری ناپدیدشدگی‌های اجباری، گزارشگر مدافعان حقوق بشر سازمان ملل و سازمان‌های حقوق بشری بین‌المللی جهت بازدید از زندان‌های این کشور^{۳۹}؛

^{۳۶}Emirati Center for Human Rights

^{۳۷} گفتنی است که این افراد در ماه مارس سال ۲۰۱۳، به اتهام بنیان نهادن سازمانی باهدف براندازی نظام، به‌طور دسته‌جمعی و بدون در نظر گرفتن موازین بین‌المللی مورد محاکمه قرار گرفتند، محاکمه‌ای که از سوی سازمان‌های حقوق بشری، نهادهای سازمان ملل و گروه کاری بازداشت خودسرانه سازمان ملل به‌شدت محکوم شد.

^{۳۸}“UAE 94”

^{۳۹} گزارش مرکز حقوق بشر امارات. قابل‌بازرسی در لینک:

۳- ابراز نگرانی گروه‌های مدافع حقوق بشر، در روز چهارشنبه ۱۳ تیرماه ۱۳۹۷، در خصوص موارد نقض فاحش حقوق بشر، از جمله اعمال نظام‌مند شکنجه و بازداشت‌های خودسرانه در امارات متحده عربی، ممانعت به عمل آوردن مقامات محلی از انجام تحقیقات، نادیده گرفتن روند بررسی دوره‌ای جهانی و توصیه‌های آن در موارد متعدد، به‌ویژه در زمینه لغو محدودیت‌های آزادی بیان و پایان بخشیدن به استفاده نظام‌مند از شکنجه در زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها؛^{۴۳} از جمله ضرب و شتم، زندانی کردن طولانی مدت افراد در سلول‌های انفرادی، قرار دادن زندانیان در معرض هوای بسیار نامناسب، محروم کردن آن‌ها از خواب، نماز و سرویس‌های بهداشتی، استفاده از شوک‌های الکتریکی و عدم ارائه خدمات درمانی لازم، حتی در زندان‌های زنان، بر اساس مستندات صوتی به دست آمده از زندانیانی، چون امنیه احمد سعید العبدلی، مریم سلیمانی البلوچی^{۴۱} و عالیه عبدالنور،^{۴۲} از زندان الوثبه.^{۴۳}

<http://www.echr.org.uk/press-releases/fifth-anniversary-uae94-freedom-all-prisoners-opinion-uae-prisons>

^{۴۱} سوابق این تحول در گزارش پیشین: انتشار گزارش از سوی مرکز بین‌المللی عدالت و حقوق بشر، مستقر در ژنو، در روز سه‌شنبه ۵ تیرماه ۱۳۹۷، به مناسبت روز بین‌المللی حمایت از قربانیان شکنجه، مبنی بر نقض موازین بین‌المللی در زمینه حقوق زندانیان و نادیده انگاشتن کرامت انسانی آن‌ها، حتی در زندان‌های زنان، از جمله الوثبه توسط حکومت امارات متحده عربی و دیگر زندان‌ها، از جمله الراضین و الصدر؛ اعمال شکنجه و بدرفتاری با زندانیان در دوران بازجویی، شرایط نامناسب زندان‌ها و سوءرفتار با زندانیان زن در زندان الوثبه، فقدان امنیت و عدم برخورداری از شرایط مناسب بهداشتی در این زندان‌ها، نادیده گرفتن حق زندانیان در خصوص برخورداری از مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، تحمیل بازجویی‌های تحقیرآمیز بر زندانیان، استفاده از لباس‌های نامناسب و تحقیرآمیز برای آن‌ها و نقض حقوق زندانیان در زمینه ملاقات و برقراری تماس با اعضای خانواده و یا وکلای خود.

؛^{۴۲} Maryam Sulaiman Al-Baluchi

؛^{۴۳} Alia Abdulnoor

؛^{۴۴} Al-Wathba

^{۴۴} گزارش مرکز حقوق بشر امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.echr.org.uk/issues/rights-groups-uae-continues-disregard-wide-range-human-rights-concerns>

ب) موارد نقض حقوق بشر از سوی عربستان سعودی و امارات متحده عربی در سایر کشورهای منطقه

*ائتلاف به رهبری عربستان در یمن

۱- انتشار گزارش از سوی سازمان عفو بین‌الملل، در روز پنج‌شنبه ۲۱ تیرماه ۱۳۹۷، با عنوان «فقط خداوند می‌داند که زنده است یا خیر: ناپدیدشدگی اجباری و نقض حقوق زندانیان در جنوب یمن»؛^۴ یک سال پس از بر ملا شدن شبکه‌ای از زندان‌های مخفیانه امارات متحده عربی در این کشور، مبنی بر:

الف) مستندسازی عدم رسیدگی به موارد نقض فاحش حقوق انسانی در این زندان‌ها، از جمله بازداشت‌ها و دستگیری‌های خودسرانه، ناپدیدشدگی سیستماتیک اجباری و اعمال شکنجه و دیگر سوء رفتارهای منجر به مرگ برخی از زندانیان، به‌مثابه موارد نقض این حقوق در جرائم جنگی؛

ب) تحقیق و تفحص در مورد ۵۱ مرد زندانی، از ماه مارس ۲۰۱۶ تا ماه مه ۲۰۱۸، در استان‌های عدن، لحج، ابین، حضرموت و شبوه و موارد ناپدیدشدگی (عدم اطلاع از سرنوشت ۱۹ تن از این زندانیان)، همچنین مصاحبه عفو بین‌الملل با ۷۵ نفر از زندانیان سابق، بستگان افراد ناپدیدشده،

فعالان حقوق بشر و مقامات دولتی؛
سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

ج) عدم پاسخگویی نیروهای تحت حمایت امارات به خانواده‌ها و وابستگان زندانیان در بند و یا مورد تهدید و ارعاب قرار دادن آن‌ها، جهت منصرف کردنشان از پیگیری‌های بیشتر در خصوص افراد خانواده خود؛

د) آزاد شدن برخی از این زندانیان در هفته‌های اخیر، پس از بازداشت و زندانی کردن آن‌ها برای مدت‌زمان طولانی (حتی تا دو سال) بدون محاکمه و تفهیم اتهام و ناپدید شدن تعدادی دیگر از این زندانیان؛

ه) اقدام دولت امارات متحده عربی به ایجاد، آموزش، تجهیز و تأمین مالی نیروهای امنیتی مختلف محلی، با عناوینی چون «کمربند امنیتی» و «نیروهای ویژه» و متحدشدن آن با مقامات امنیتی یمنی جهت

^۴‘God Only Knows If He’s Alive’ Enforced Disappearance and Detention Violations in Southern Yemen

دور زدن رؤسای آنها در دولت یمن در این زمینه، از زمان پیوستن این کشور به جنگ در مارس ۲۰۱۵؛

و) گردآوری اسناد و مدارک در زمینه استفاده گسترده از شکنجه و دیگر سوء رفتارها در زندان‌های یمنی و اماراتی، از جمله مواردی چون، ضرب و شتم، شوک‌های الکتریکی، خشونت‌های جنسی، آزارهای روحی و روانی و...؛

ز) فقدان مسئولیت‌پذیری از سوی مقامات زندان و مأموران امنیتی و از این رو، دشوار شدن روند به چالش کشیدن و مورد پیگیری قانونی قرار دادن این موارد برای خانواده‌های زندانیان، همچنین نادیده گرفتن و یا به تأخیر انداختن دستور مقامات یمنی برای آزادی این افراد، از سوی مقامات امارات متحده عربی؛

ح) دستگیر و بازداشت کردن بسیاری از افراد، از جمله شخصیت‌های اجتماعی، فعالان، روزنامه‌نگاران، اعضا و حامیان حزب اصلاح (شاخه اخوان المسلمین در یمن) به بهانه عضویت آنها در گروه‌های تروریستی القاعده و داعش و موجه جلوه دادن لزوم مبارزه با این گروه‌ها، از سوی امارات متحده عربی، به عنوان یکی از اعضای ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی؛

ط) لزوم انجام تحقیق و تفحص در زمینه موارد فاحش نقض حقوق بشر، به مثابه جرائم جنگی، و ضرورت اتخاذ گام‌های فوری از سوی مقامات دولت‌های یمن و امارات برای پایان بخشیدن به این روند و پاسخگویی به خانواده‌های ناپدیدشدگان و؛

ی) ضرورت اتخاذ موضع از سوی شرکای امارات متحده عربی، از جمله ایالات متحده آمریکا، علیه اتهامات وارد شده به آن در زمینه اعمال شکنجه، همچون تحقیق در زمینه نقش نیروهای آمریکایی در ارتکاب به موارد نقض حقوق بشر در یمن و امتناع ورزیدن از استفاده اطلاعات به دست آمده تحت شکنجه و یا سوء رفتار.^{۴۶}

^{۴۶}. گزارش سازمان عفو بین‌الملل. قابل بازیابی در لینک:

۲- حمله جنگنده‌های سعودی به یک جشن عروسی در استان صنعا در یمن، در روز سه‌شنبه ۱۲ تیرماه ۱۳۹۷ و کشته شدن دست‌کم ۸ نفر و زخمی شدن ۶ تن دیگر، شامل زنان و کودکان، همچنین کشته شدن ۳ کارگر و یک زن در همین منطقه به دلیل حملات هواپیماهای نظامی عربستان به یک خانه مسکونی و حمله یک پهپاد به یک مزرعه و اظهارات هنریتا فور،^{۴۷} رئیس یونیسف (صندوق کودکان ملل متحد) در همین روز، و پس از بازدید از شهرهای صنعا و عدن، مبنی بر:

الف) محکوم کردن حملات هوایی به یمن، با توجه به هدف قرار گرفتن بسیاری از کودکان این کشور؛
ب) تأکید وی بر غیرقابل توجه بودن این کشتارها و خونریزی‌های بی‌رحمانه؛
ج) خاطر نشان کردن آمار آسیب‌های گسترده حاصل از جنگ داخلی یمن بر مراکز بهداشتی، مدارس و کودکان این کشور:

- از کار افتادن بیش از نیمی از مراکز بهداشتی و درمانی و آسیب دیدن و تخریب شدن ۱۵۰۰ مدرسه به دلیل حملات هوایی و بمباران‌ها؛
- کشته شدن دست‌کم ۲۲۰۰ کودک و زخمی شدن ۳۴۰۰ تن دیگر (بر اساس آمار مستند، احتمال بالاتر بودن آمار واقعی)؛
- وادار شدن کودکان به ترک تحصیل، مشارکت در جنگ، ازدواج در سنین پایین، تحمل گرسنگی و یا مرگ بر اثر بیماری‌های قابل پیشگیری؛
- نیازمندی ۱۱ میلیون کودک یمنی به کمک‌هایی چون، مواد غذایی، درمان، تحصیل، آب و بهداشت و؛
- لزوم مراقبت و حفاظت از کودکان در قبال مین‌های زمینی، تلاش طرف‌های جنگ برای به‌کارگیری آن‌ها، به‌عنوان سرباز جنگی، بهره‌برداری و سوءاستفاده از کودکان و حملات و بمباران‌های مکرر؛^{۴۸}

Henrietta Fore^{۴۷}

^{۴۸} گزارش خبرگزاری یو.پی.آی (United Press International). قابل بازیابی در لینک:

https://www.upi.com/Top_News/World-News/2018/07/03/least-8-dead-after-Saudi-planes-bomb-Yemeni-wedding-party/3501530633876/

^{۴۹} گزارش سایت خبری سازمان ملل. قابل بازیابی در لینک:

<https://news.un.org/en/story/2018/07/1013802>

۳- دستگیری فتحی بن لزرق؛ سردبیر روزنامه «عدن الغدا»؛ در روز دوشنبه ۱۱ تیرماه ۱۳۹۷، در شهر جنوبی عدن، به دلیل انتقاد وی در شبکه اجتماعی فیس‌بوک، از ائتلاف عربی به رهبری عربستان، متهم کردن آن کشور به عدم همکاری در زمینه فراهم آوردن خدمات اولیه برای مردم این کشور جنگ‌زده و مردود شمردن گزارش‌های منتشر شده مبنی بر کمک‌های میلیون دلاری ائتلاف به این کشور: گفتنی است که از زمان دستگیری وی تاکنون اطلاعی از او در دست نیست^{۵۲}؛

۴- انتشار گزارش از سوی دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل،^{۵۳} در روز چهارشنبه ۴ تیرماه ۱۳۹۷، مبنی بر:

الف) فرار بیش از ۱۲۱ هزار تن از مردم یمن از خانه‌های خود در شهر بندری حدیده (۱۷۳۵۰ خانوار)، از جمعه ۱۱ خردادماه ۱۳۹۷ (برابر با اول ژوئن ۲۰۱۸) با توجه به تداوم حملات شدید نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان به این شهر؛

ب) مورد حمایت قرار گرفتن ۸۰ هزار نفر از مردم این منطقه از سوی سازمان‌ها و نهادهای بشردوستانه (با ارائه کمک‌هایی، چون مواد غذایی و جعبه‌های کمک‌های اولیه)، با توجه به تداوم یافتن این حملات؛

ج) آغاز مجدد حملات هوایی به این منطقه، از جمله به جاده حدیده به صنعا، فرودگاه حدیده و برخی از مناطق جنوبی، پس از گذشت چند روز آرام: امکان‌پذیر بودن عبور و مرور خودروهای حاوی کمک‌های بشردوستانه، به‌رغم مسدود بودن بسیاری از جاده‌ها به دلیل ترافیک سنگین؛

د) ناممکن بودن و حضور یافتن نیمی از کودکان منطقه در مدارس و کلاس‌های درس و؛

ه) تعطیل شدن موقت و یا معلق ماندن فعالیت‌های ۷ مرکز بهداشتی و درمانی^{۵۴}؛

^{۵۲} Fathy bin Lazrq

^{۵۳} Aden Al Ghad

^{۵۴} گزارش خبرگزاری اسوشیتدپرس. قابل بازیابی در لینک:

https://www.apnews.com/86031542ceda4760a18f962de16b8c2b/Yemeni-reporter-who-criticized-coalition-is-arrested?utm_campaign=Brookings%20Doha%20Center&utm_source=hs_email&utm_medium=email&utm_content=64203119

^{۵۵} UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)

^{۵۶} گزارش شبکه خبری الجزیره. قابل بازیابی در لینک:

*ائتلاف به رهبری عربستان و انصارا... در یمن

- نگاهی اجمالی به مهم‌ترین یافته‌ها و توصیه‌های گزارش ۵۸ صفحه‌ای «زنان: صلح سازان یمن»، انتشار یافته توسط «مرکز نظرسنجی یمن»^۵ (واقع در صنعا) و مرکز «مدیریت توسعه اجتماعی»^۶ (واقع در انگلیس)، به کمک «صندوق مناقشه، امنیت و ثبات بریتانیا»^۷ در تیرماه ۱۳۹۷، به‌ویژه در زمینه زنان، صلح و امنیت، مبنی بر ارائه تصویری موشکافانه و جزئی‌نگرانه از تأثیر جنگ یمن بر زنان این کشور و چگونگی نقش‌آفرینی آن‌ها در ممانعت به عمل آوردن از منازعات و برقراری صلح و ثبات در مناطقی چون، مأرب، تعز و لحج.

۱- مهم‌ترین یافته‌ها

(الف) افزایش میزان خشونت‌های جنسیتی علیه زنان، از زمان آغاز منازعات، هم در اماکن عمومی و هم خصوصی؛

(ب) افزایش میزان فعالیت‌های اقتصادی زنان، در قیاس با دوران پیش از جنگ، با توجه به کشته و زخمی شدن مردان و یا بیکار شدن آن‌ها؛

(ج) نقش‌آفرینی مهم زنان در ارائه کمک‌های بشردوستانه محلی و حفظ خدمات و ساختارهای اجتماعی، حتی در هنگام قرار گرفتن در معرض تهدیدهای مستقیم و یا کمبود شدید منابع؛

(د) ارتقای میزان درک جامعه از تلاش‌ها و اقدامات بشردوستانه زنان، به‌مثابه مشارکت آن‌ها در برقراری صلح و ثبات؛

(ه) تأثیر ویژه تغییر محیط مذهبی بر زنان، به‌ویژه در زمینه ارتقای گفتمان مذهبی افراطی؛

(و) همکاری مؤثر فعالان زن با ساختارهای دولتی و رهبران محلی، به‌رغم تداوم یافتن روند کلی حذف آن‌ها از ساختارهای تصمیم‌گیری و سیاسی؛

(ز) ایفای نقش زنان در حل و فصل منازعات، ارتقای صلح و فراهم آوردن امنیت در برخی مناطق، به‌صورت محدود؛

<https://www.aljazeera.com/news/middleeast/2018/07/121000-yemenis-fled-hodeidah->

۱۸۰۷۰۵۱۱۰۷۰۲۷۱۴.۰۰۰۰۰

^۵Yemen Polling Center

^۶Social Development Direct (SDDirect)

^۷UK Conflict, Security and Stability Fund

۲- توصیه‌ها

- الف) تداوم اولویت‌بندی حمایت‌های بشردوستانه نجات‌بخش، از جمله کاهش میزان خشونت‌های جنسیتی و پاسخگویی به این موارد در تمامی مناطق جنگ زده یمن؛
- ب) پرداختن به علل خشونت‌های جنسیتی و ارتقای میزان خدمات ارائه شده به بازماندگان این‌گونه آسیب‌ها؛
- ج) حمایت از نقش‌آفرینی زنان در پیشگیری از وقوع منازعات، صلح‌سازی و میانجی‌گری؛
- د) حمایت از نقش زنان در جامعه مدنی و ساختارهای حکومتی محلی؛
- ه) کمک به بهبود وضعیت اقتصادی و مشاغل و؛
- و) حمایت از زنان، به‌مثابه کنشگران امنیتی.^{۵۸}

*عربستان سعودی در قطر

- محروم ماندن هزاران زائر قطری از انجام مراسم حج، برای دومین سال متوالی، به دلیل؛
- الف) دشوار شدن شرایط لازم برای انجام این سفر از سوی عربستان سعودی، از جمله ممانعت به عمل آوردن از ورود مسافران در صورت پرواز مستقیم آن‌ها از قطر و یا توسط شرکت هواپیمایی قطر ایرویز، امکان‌ناپذیر بودن سفر زمینی از دوحه به جده و عبور از مرز عربستان، با توجه به حصر زمینی، هوایی و دریایی و مورد آزار و اذیت قرار گرفتن احتمالی زائران قطری در صورت ورود آن‌ها به عربستان از کشور سوم؛
- ب) صدور بیانیه از سوی وزارت حج و عمره عربستان مبنی بر اختصاص دادن لینکی الکترونیکی برای پاسخگویی به درخواست‌های شهروندان قطری مایل به انجام این سفر زیارتی و متهم کردن وزارت اوقاف و امور اسلامی قطر به اتلاف وقت و؛
- ج) مردود شمردن این اتهامات از سوی مقامات قطری و اظهارات آن‌ها مبنی بر امتناع عربستان از برقراری ارتباط مستقیم با این وزارتخانه جهت هماهنگ ساختن الزامات این سفر.^{۵۹}

^{۵۸}. گزارش مرکز مدیریت توسعه اجتماعی. قابل‌بازیابی در لینک:

امارات متحده عربی در سومالی

- صدور بیانیه از سوی پارلمان اروپا، در روز چهارشنبه ۱۳ تیرماه ۱۳۹۷ مبنی بر؛
- الف)** محکوم کردن امارات متحده عربی، به دلیل اتخاذ اقدامات تلافی جویانه علیه سومالی، با توجه به موضع گیری بی طرفانه این کشور در مورد حصر قطر؛^{۶۵}
- ب)** اشاره به مناقشات ایجاد شده میان امارات متحده عربی و عربستان سعودی، از یک سو و قطر از سوی دیگر و متوجه شدن عواقب این تقابل به سوی دولت فدرال سومالی، از جمله توقف کمک های مالی عربستان و امارات به این کشور و تضعیف دولت آن در پرداخت هزینه نیروهای امنیتی خود؛
- ج)** درخواست از دولت امارات برای متوقف ساختن تمامی اقدامات بی ثبات کننده خود در کشور سومالی و احترام گذاردن به حاکمیت و تمامیت ارضی آن؛
- د)** لزوم توجه به روند رو به وخامت روابط میان سومالی و امارات متحده عربی، از زمان تحت اختیار قرارگرفتن یکی از بنادر اصلی سومالی لند (سرزمینی در تلاش برای جدایی از سومالی)، همچنین دعوت امارات از مقامات این سرزمین جهت دیدار و گفتگو و بنا نهادن پایگاهی نظامی در این منطقه؛ نشانه های حرکت مقامات اماراتی به سوی به رسمیت شناختن استقلال سومالی لند و؛
- ه)** لزوم توجه به اظهارات مقامات سومالی در ابتدای سال جاری میلادی مبنی بر قطع کمک های مالی امارات برای نیروهای مسلح خود، با توجه به رو به وخامت نهادن روابط دو کشور.^{۶۶}

^{۶۵}. گزارش سایت خبری العربیه. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.alaraby.co.uk/english/news/2018/7/2/saudi-hajj-rules-complicates-pilgrimage-for-blockaded-qataris>

^{۶۶}. لازم به یادآوری است که چهار کشور امارات، مصر، عربستان سعودی و بحرین، در روز ۱۵ خرداد ماه ۱۳۹۶ (۵ ژوئن ۲۰۱۷)، با ادعای حمایت قطر از تروریسم روابط خود را با این کشور قطع و آن را مورد محاصره زمینی، دریایی و هوایی قرار دادند.

^{۶۷}. گزارش سایت خبری العربیه. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.alaraby.co.uk/english/news/2018/7/5/eu-condemns-uae-for-destabilising-somalia-over-qatar-crisis>